

Bijlage Circulaire CBFA_2009_18-1 dd. 8 mei 2009

Berekeningswijze CBFA "Stress test ratio"

Toepassingsveld:

Kredietinstellingen, financiële holdings, vereffeningsinstellingen en met vereffeningsinstellingen gelijkgestelde instellingen.

De robuustheid van de liquiditeitspositie van een instelling kan worden beoordeeld door de impact van uitzonderlijke omstandigheden op deze positie te berekenen en te evalueren ("stresstesten" van de liquiditeitspositie).

De door de CBFA intern gebruikte "Stress test ratio" tracht op basis van de door instellingen verstrekte liquiditeitsrapportering (tabellen 90.31 en 90.32) de evolutie van de liquiditeitspositie van de instelling in uitzonderlijke omstandigheden te berekenen door de *potentieel vereiste liquiditeit* af te wegen tegenover de op (en buiten) de balans *potentieel beschikbare liquiditeit* bij de instelling in deze omstandigheden.

Het gehanteerde scenario combineert de impact van een instellingsgebonden idiosyncratische schok (met een drastische verlaging van de kredietrating van de instelling tot gevolg) met de gevolgen van een algemene liquiditeitscrisis en incorporeert de volgende assumpties:

- de instelling kan zich niet langer « unsecured » financieren op de geld- of kapitaalmarkten (d.w.z. zonder het verstrekken van waarborgen) ;
- de securitisatie van activa of verkoop van niet-financiële of illiquide financiële activa is onmogelijk ;
- de instelling kan beroep doen op kredietlijnen bij de ECB/centrale banken van het Eurosysteem, Bank of England en de Swiss National Bank op basis van de bij deze centrale banken beleenbare liquide financiële activa (dit enkel als de instelling een rechtstreekse en ongelimiteerde toegang heeft tot de kredietfaciliteiten van deze centrale banken en met toepassing van « haircuts » op de nominale waarde van de activa die schommelen tussen 5 en 30%) ;
- de instelling kan zich herfinancieren via de repo-markt mits de verstrekking van in deze transacties bruikbare liquide financiële activa als onderpand (dit enkel als ze een actieve deelnemer is in betreffende repo-markten en met toepassing van « haircuts » op de nominale waarde van de activa die schommelen tussen 15 en 40%) ;
- de instelling kan zich herfinancieren door de verkoop van liquide financiële activa (toegepaste « haircuts » op nominale waarde activa schommelen tussen 20 en 55% van de nominale waarde) ;
- de instelling kan zich herfinancieren door het hergebruik van als onderpand verkregen effecten in nieuwe repo-transacties (enkel indien de mogelijkheid tot hergebruik van het ontvangen onderpand in nieuwe transacties contractueel werd vastgelegd en praktisch/operationeel realiseerbaar is en met toepassing van "haircuts" op de nominale waarde van de activa van 60%) ;

- de instelling kan beroep doen op liquiditeitsondersteuning vanwege verbonden partijen in convertibele munt¹ via door verbonden partijen aan de instelling toegekende betekende en voorwaardelijke kredietlijnen (deze laatste slechtst voor 50% van de nominale waarde), de potentiële transfer van liquide effecten en leningen vanuit verbonden partijen of een eventuele onvoorwaardelijke, aan de instelling verstrekte, algemene en ongelimiteerde garanties m.b.t. alle betalingen van de instelling door een verbonden partij (zgn. « blanket guarantee ») ;
- de instelling kan geen beroep doen op door derden verstrekte kredietlijnen of van derden verkregen garanties noch op de potentiële instromen uit gekochte kredietderivaten ;
- niet-« wholesale » klanten trekken 5% van hun zicht- en spaardeposito's terug binnen de termijn van één week en 20% binnen de termijn van één maand ;
- « wholesale » klanten trekken 100% van hun onmiddellijk opvraagbare (en niet door liquide financiële activa gewaarborgde) deposito's en deposito's met onbepaalde maturiteit terug binnen de termijn van één week ;
- alle termijndeposito's van de instelling worden niet vernieuwd op hun eerstvolgende vervaldag ;
- 5 en 15% van de potentiële verplichtingen van de instelling realiseren zich binnen de respectievelijke termijn van één week en één maand² ;
- convertibiliteit tussen verschillende muntsoorten (binnen de termijn van één week).

De CBFA "Stress test ratio" vergelijkt dus de onder deze hypothesen vereiste liquiditeit tegenover de op dat moment bij de instelling beschikbare liquiditeit:

CBFA Stress test ratio = Vereiste liquiditeit / Beschikbare liquiditeit

Inzake de in het stress scenario *potentieel vereiste liquiditeit voor een instelling* wordt hierbij rekening gehouden met:

- de maturiteitsmismatch of het liquiditeitstekort berekend als het verschil tussen de voorziene instromen en uitstromen van liquiditeit op basis van bestaande contractuele verbintenissen en de terugtrekking of niet-hernieuwing van deposito's en
- potentiële uitstromen van liquiditeit verbonden aan potentiële verplichtingen voortvloeiend uit betekende kredietlijnen, verstrekte garanties, krediet- en andere derivaten.

Inzake de in het stress scenario *potentieel bij een instelling beschikbare liquiditeit* wordt hierbij rekening gehouden met:

- potentiële instromen van liquiditeit verbonden aan het in kasmiddelen omzetten van de liquiditeitsbuffer en
- potentiële instromen van liquiditeit vanwege verbonden partijen die liquiditeitsondersteuning bieden onder de vorm van kredietlijnen, garanties e.d. in convertibele munt.

¹ « Convertibele » munten werden in deze context gedefinieerd als de officiële munten van G-10 landen en landen die deel uitmaken van de EER, alsook de officiële munten van Australië en Nieuw-Zeeland. De G-10 bestaat uit België, Canada, Duitsland, Frankrijk, Italië, Japan, Nederland, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten, Zweden en Zwitserland. EER staat voor Europese Economische Ruimte.

² Potentiële verplichtingen bestaan uit de beschikbare marges op verstrekte betekende en voorwaardelijke kredietlijnen (deze laatste slechtst voor 50% van de nominale waarde), de potentiële transfers van liquide effecten en leningen naar verbonden partijen, onvoorwaardelijke, door de instelling verstrekte, algemene en ongelimiteerde garanties m.b.t. alle betalingen van verbonden partijen (zgn. « blanket guarantees »), een redelijke schatting van de potentiële maximale additionele netto-stromen verbonden aan derivatencontracten (excl. kredietderivaten) ten gevolge van voor de instelling nadelige prijsevoluties van de onderliggende instrumenten of ten gevolge van een verslechtering van de kredietwaardigheid van de instelling en overige buitenbalansverplichtingen zoals eventuele verstrekte garanties onder meer in het kader van de uitgifte van effecten, documentaire kredieten, persoonlijke borgtochten en geaccepteerde wissels, verkochte kredietderivaten etc. voor hun nominaal bedrag.

Een "Stress test ratio" lager dan 100% betekent dat de instelling de extreme omstandigheden van het betrokken scenario kan weerstaan zonder een beroep te doen op noodliquiditeitssteun. Hoe hoger (lager) de score boven (onder) de 100 %, hoe groter het liquiditeitstekort (overschot) is dat de instelling zou optekenen als de omstandigheden van het stress scenario zich zouden materialiseren. Een negatieve ratio is een positief signaal omdat dit aangeeft dat de instelling een "long positie" of negatieve mismatch (voorziene uitstromen van liquiditeit < voorziene instromen van liquiditeit) behoudt onder het stress scenario. De instelling heeft in dat laatste geval een overschot aan liquiditeiten en dient geen beroep te doen op haar liquiditeitsbuffer of ondersteuning vanwege verbonden partijen om tekorten aan te zuiveren.

De CBFA berekent de ratio's voor alle looptijden waarover in tabel 90.32 gerapporteerd wordt (posities minder dan één week, één maand, drie maanden, zes maanden en één jaar) en dit zowel op vennootschappelijke als geconsolideerde basis voor de geaggregeerde liquiditeitspositie in alle muntsoorten. *Met name de ratio's op één week en één maand worden door de CBFA opgevolgd als prudentiële ratio's.*

Tabel 1 geeft de weging van de diverse posten uit basisrapporteringstabellen 90.31 en 90.32 in de berekening van de *beschikbare liquiditeit* op minder dan één week en minder dan één maand als noemer van de "Stress test ratio" weer. Via de weging van deze posten worden de hypothesen van het scenario cijfermatig vertaald. De weging van de posten is identiek in de "Stress test ratio" op minder dan één week en minder dan één maand. Om de beschikbare liquiditeit te bepalen wordt de som genomen van de gewogen posten uit tabel 90.31 voor de posities in alle munten (euro en overige convertibele munten alsook niet-convertibele munten) en uit tabel 90.32 voor de posities in euro en overige convertibele munten.

Tabel 1: Weging posten basisrapporteringstabellen 90.31 en 90.32 in Beschikbare liquiditeit (noemer "Stress test ratio").

Tabel 90.31 LIQUIDE FINANCIËLE ACTIVA		
Kas en kastegoeden bij centrale banken		Weging
Kasmiddelen	110	100%
Kastegoeden bij centrale banken	120	100%
Effecten en leningen beleenbaar bij ECB/Eurostelsysteem, BoE of SNB		
Schuldbewijzen uitgegeven door centrale overheden en centrale banken	210	95%
Schuldbewijzen uitgegeven door kredietinstellingen	220	90%
Schuldbewijzen uitgegeven door niet-kredietinstellingen (lokale overheden, multilaterale ontwikkelingsbanken, publiekrechtelijke lichamen...)	230	95%
Overige beleenbare effecten	240	85%
Beleenbare leningen in portefeuille	250	70%
Effecten en leningen beleenbaar in repo-transacties (of andere vorm van ontleuning tegen onderpand)		
Schuldbewijzen uitgegeven door centrale overheden en centrale banken		
investment grade	305	85%
non-investment grade	310	70%
Schuldbewijzen uitgegeven door kredietinstellingen		
investment grade	315	80%
non-investment grade	320	65%
Schuldbewijzen uitgegeven door niet-kredietinstellingen (lokale overheden, multilaterale ontwikkelingsbanken, publiekrechtelijke lichamen...)		
investment grade	325	85%
non-investment grade	330	70%
Overige schuldbewijzen beleenbaar in repo-transacties		
investment grade	335	70%
non-investment grade	340	55%
Overige effecten beleenbaar in repo-transacties		
aandelen uit voornaamste indexen	345	70%
andere aandelen genoteerd op gereguleerde beurs	350	60%
overige effecten	355	50%
Leningen in portefeuille beleenbaar in repo-transacties	360	60%
Effecten realiseerbaar via verkooptransactie		
Schuldbewijzen uitgegeven door centrale overheden en centrale banken		
investment grade	405	80%
non-investment grade	410	65%
Schuldbewijzen uitgegeven door kredietinstellingen		
investment grade	415	75%
non-investment grade	420	60%
Schuldbewijzen uitgegeven door niet-kredietinstellingen (lokale overheden, multilaterale ontwikkelingsbanken, publiekrechtelijke lichamen...)		
investment grade	425	80%
non-investment grade	430	65%
Overige schuldbewijzen		
investment grade	435	65%
non-investment grade	440	50%
Overige effecten		
aandelen uit voornaamste indexen	445	65%
andere aandelen genoteerd op gereguleerde beurs	450	55%
overige effecten	455	45%
Potentieel herbruikbare effecten ontvangen als onderpand		
Effecten beleenbaar bij ECB/Eurostelsysteem, BoE of SNB	510	40%
Effecten beleenbaar in repo-transacties (of andere vorm van ontleuning tegen onderpand)	520	40%

Tabel 90.32 IN- EN UITSTROMEN VAN LIQUIDITEIT		
Potentiële instromen (toestand op rapporteringsdatum)		
Verbonden partijen (niet opgenomen in rapportering)		
betekende kredietlijnen	1010	100%
voorwaardelijke kredietlijnen	1020	50%
potentiële transfer van liquide effecten en leningen	1030	100%
ongelimiteerde algemene garantie	1040	100%

Tabel 2 geeft naar analogie de weging van de diverse posten uit basisrapporteringstabel 90.32 in de berekening van de *vereiste liquiditeit* op minder dan één week en minder dan één maand als teller van de "Stress test ratio" weer. Via de weging van deze posten worden de hypothesen van het scenario cijfermatig vertaald. Instromen van liquiditeit worden met een positief teken in de berekening opgenomen, uitstromen met een negatief teken. De weging van de posten is verschillend in de "Stress test ratio" op minder dan één week en minder dan één maand. Om de vereiste liquiditeit te bepalen wordt de som genomen van de gewogen posten uit de tabel 90.32 voor de posities in alle munten (euro en overige convertibele munten alsook niet-convertibele munten).

Tabel 2: Weging posten basisrapporteringstabel 90.32 in Vereiste liquiditeit (teller "Stress test ratio").

Tabel 90.32 IN- EN UITSTROMEN VAN LIQUIDITEIT		Weging ratio < 1 week		Weging ratio < 1 maand	
		< 1 week	< 1 maand	< 1 week	< 1 maand
INSTROMEN LIQUIDITEIT (niet-cumulatief) = POSITIEF teken in berekening					
Voorziene kasinstromen ivm kredietverstrekking zonder liquide financiële activa als onderpand					
Centrale overheden	610	100%	0%	100%	100%
Kredietinstellingen	620	100%	0%	100%	100%
Niet-kredietinstellingen (lokale overheden, multilaterale ontwikkelingsbanken, publiekrechtelijke lichamen...)	630	100%	0%	100%	100%
Private sector - other wholesale	640	100%	0%	100%	100%
Private sector - overige	650	100%	0%	100%	100%
Voorziene instromen ivm transacties met liquide effecten en leningen (o.m. repo-transacties en effectenleningen)					
Kasmiddelen	710	100%	0%	100%	100%
Liquide effecten en leningen					
effecten en leningen beleenbaar bij ECB/Eurosysteem, BoE of SNB	720	100%	0%	100%	100%
effecten en leningen beleenbaar in repo-transacties (of andere vorm van ontlening tegen onderpand)	730	100%	0%	100%	100%
effecten realiseerbaar via verkooptransactie	740	100%	0%	100%	100%
potentieel herbruikbare effecten ontvangen als onderpand	750	100%	0%	100%	100%
Voorziene en potentiële netto-kasstromen verbonden aan derivaten (excl. kredietderivaten)					
Contractueel voorziene netto-kasstromen					
derivaten op valuta	810	100%	0%	100%	100%
derivaten op rente	820	100%	0%	100%	100%
overige derivatencontracten	830	100%	0%	100%	100%
Maximale additionele netto-kasstromen					
derivaten op valuta	840	5%	0%	15%	15%
derivaten op rente	850	5%	0%	15%	15%
overige derivatencontracten	860	5%	0%	15%	15%
Voorziene instromen vanwege verbonden partijen (cf. IAS 24.9)					
Kasmiddelen	910	100%	0%	100%	100%
Liquide effecten en leningen					
effecten en leningen beleenbaar bij ECB/Eurosysteem, BoE of SNB	920	100%	0%	100%	100%
effecten en leningen beleenbaar in repo-transacties (of andere vorm van ontlening tegen onderpand)	930	100%	0%	100%	100%
effecten realiseerbaar via verkooptransactie	940	100%	0%	100%	100%
potentieel herbruikbare effecten ontvangen als onderpand	950	100%	0%	100%	100%
UITSTROMEN LIQUIDITEIT (niet-cumulatief) = NEGATIEF teken in berekening					
Kasuitstromen ivm financiering zonder liquide financiële activa als onderpand					
Deposito's en kasbons					
Centrale overheden	1110	100%	0%	100%	100%
Kredietinstellingen	1120	100%	0%	100%	100%
Niet-kredietinstellingen (lokale overheden, multilaterale ontwikkelingsbanken, publiekrechtelijke lichamen...)	1130	100%	0%	100%	100%
Private sector - other wholesale	1140	100%	0%	100%	100%

Private sector - overige				
zichtdeposito's	1150	5%		20%
gereguleerde spaardeposito's	1160	5%		20%
overige deposito's	1170	100%	0%	100%
kasbons	1180	100%	0%	100%
Vervallen schuldbewijzen (door instelling uitgegeven)	1190	100%	0%	100%
Voorziene uitstromen ivm transacties met liquide effecten en leningen (o.m. repo-transacties en effectenleningen)				
Kasmiddelen	1210	100%	0%	100%
Liquide effecten en leningen				
effecten en leningen beleenbaar bij ECB/Eurosysteem, BoE of SNB	1220	100%	0%	100%
effecten en leningen beleenbaar in repo-transacties (of andere vorm van ontlending tegen onderpand)	1230	100%	0%	100%
effecten realiseerbaar via verkooptransactie	1240	100%	0%	100%
potentieel herbruikbare effecten ontvangen als onderpand	1250	100%	0%	100%
Uitstromen naar verbonden partijen (cf. IAS 24.9)				
Kasmiddelen	1310	100%	0%	100%
Liquide effecten en leningen				
effecten en leningen beleenbaar bij ECB/Eurosysteem, BoE of SNB	1320	100%	0%	100%
effecten en leningen beleenbaar in repo-transacties (of andere vorm van ontlending tegen onderpand)	1330	100%	0%	100%
effecten realiseerbaar via verkooptransactie	1340	100%	0%	100%
potentieel herbruikbare effecten ontvangen als onderpand	1350	100%	0%	100%
Potentiële uitstromen (toestand op rapporteringsdatum)				
Verbonden partijen (niet opgenomen in rapportering)				
betekende kredietlijnen	1410	5%		15%
voorwaardelijke kredietlijnen	1420	2,5%		7,5%
potentiële transfer van liquide effecten en leningen	1430	5%		15%
overige potentiële verplichtingen (garanties, kredietderivaten etc.)	1440	5%		15%
ongelimeerde algemene garantie(s)	1450	5%		15%
Derden				
betekende kredietlijnen	1460	5%		15%
voorwaardelijke kredietlijnen	1470	2,5%		7,5%
overige potentiële verplichtingen (garanties, kredietderivaten etc.)	1480	5%		15%